

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou v právní věci **žalobce: M.S.**, státní příslušnost Ukrajina, *zastoupený Mgr. Ing. Vlastimilem Mlčochem, advokátem, se sídlem Praha, Jugoslávských partyzánů 1603/23*, **proti žalovanému: Ministerstvo vnitra**, IČ 00007064, Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16.02.2016, č.j. OAM-1006/ZA-ZA14-LE22-2015,

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá nárok na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení shora uvedeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo rozhodnuto, že se žalobci mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“) neuděluje.

V podané žalobě žalobce nejprve stručně shrnul, v čem spočívají vady napadeného rozhodnutí. Konstatoval, že žalovaný vycházel z neaktuálních informací o vývoji na Ukrajině v oblasti konfliktu na východě země, nepřihlížel k situaci v jiných oblastech Ukrajiny, nezohlednil míru ohrožení žalobce na území Ukrajiny a při hodnocení podkladových materiálů žalovaný dospěl k nesprávnému závěru. Dále uvedl, že žalobce je ze země, která nefiguruje na seznamu bezpečných zemí podle vyhlášky č. 328/2015 Sb., účinné od 18. prosince 2015, a že je občanem země, která byla součástí první republiky Československé.

Dále žalobce ke shora uvedenému blíže uvedl, že žalovaný vycházel z neaktuálních informací o vývoji na Ukrajině v oblasti konfliktu na východě země. Materiály, které používal

žalovaný, jednak nejsou aktuální, ale také neodrážejí situaci v celé Ukrajině. V rozhodnutí vůbec není zachycen poslední vývoj událostí, a to jednak v Kyjevě, ale zejména eskalace válečného konfliktu na východě země.

Žalovaný nepřihlížel k situaci v jiných oblastech Ukrajiny. Základním problémem rozhodnutí o nepřiznání mezinárodní ochrany je podle žalobce skutečnost, že žalovaný vycházel z materiálů jako je Amnesty international, Human rights watch a Ministerstva zahraničních věcí, které v podstatě monitorují situaci v oblasti Luhanska a Doněcka a víceméně ponechávají stranou situaci v jiných oblastech Ukrajiny. V těchto oblastech dochází k oslabování centrální moci a k posilování politicko - vojenských uskupení jako je Pravý sektor, politické strany RUCH a Svoboda a další politické síly, které vytvářejí postupně své ozbrojené složky. Nepřehlédnutelnou skutečností je zvyšující se síla kriminálních struktur, které posilují své pozice. Podstatnou skutečností v posledních zhruba čtyřech týdnech je zvyšující se aktivita Ukrajinské armády v místech konfliktu, kde dochází k podstatnému nárůstu ostřelování jak z jedné, tak i druhé strany konfliktu. Zvyšující se bojová aktivita na obou stranách konfliktu byla zaznamenána na většině informačních serverů na veřejné datové síti. Česká média se situací na Ukrajině zabývají pouze marginálně a ve společnosti je vytvářen dojem, že se jedná o vzdálený konflikt bez možnosti postižení České republiky. Bohužel tomu tak není a Česká republika by se měla o takto blízké zahraničí daleko více zajímat.

Dále žalobce namítal, že pochází ze země, která nefiguruje na seznamu bezpečných zemí podle vyhlášky č. 328/2015 Sb., účinné od 18. prosince 2015, Žalovaný pravidelně používá materiály Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky, UNHCR. Zde je nutno podotknout, že tento ve své Zprávě ze září 2015 k situaci na Ukrajině v bodě 52. jasně deklaroval, že Ukrajina by neměla být považována za bezpečnou zemi původu pro účely azylového řízení. Na tento názor pravděpodobně reagovala vláda a parlament ČR přijetím Vyhlášky č. 328/2015 Sb., kde je stanoven seznam bezpečných zemí a kde Ukrajina nefiguruje ani jako bezpečná země, ani jako tzv. evropská bezpečná třetí země. Z výše uvedeného je zřejmé, že žalobce nepochází z bezpečné země a v jeho případě měla být dodržena zásada nenavrácení a měla by mu být poskytnuta doplňková mezinárodní ochrana.

Dále žalobce konstatoval, že je občanem země, která byla součástí první republiky. Žalobce je občanem bývalých československých teritorií, a to konkrétně Zakarpatské Ukrajiny, která byla součástí státního útvaru vzniklého 28. října 1918 jako Československá republika. Kulturní sepiatost Zakarpatské Ukrajiny s Českou republikou je zarážející a Česká republika a česká kultura požívá na Zakarpatské Ukrajině velké vážnosti.

Podle žalobce žalovaný nezohlednil míru jeho ohrožení na území Ukrajiny, i když žalobce jasně poukázal na fyzické vyhrožování ze strany bývalého manžela jeho sestry.

Závěrem žalobce uvedl, že žalovaný při hodnocení podkladových materiálů dospěl k nesprávnému závěru. Také nereflektoval na přímo použitelné normy evropského práva, a to Směrnicí 2011/96 EU, ale zejména Směrnicí 2013/32 a Směrnicí 2013/33, které jsou po dvou letech přímo použitelné v právním řádu, a které stanovují postupy pro případ, že žadatel není uznán uprchlíkem apod. Žalobce se domníval, že splňuje normy pro přiznání doplňkové

mezinárodní ochrany ve smyslu české právní úpravy a výše uvedených přímo aplikovatelných směrnic Evropské unie.

Žalobce žádal, aby soud napadené rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Ve vyjádření k podané žalobě žalovaný uvedl, že NSS se několikrát v minulosti zabýval bezpečnostní situací na Ukrajině, přičemž dospěl k závěru, že se nejedná o tzv. totální konflikt, jenž by dosahoval takové intenzity, že by byl každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy (srov. např. usnesení NSS ze dne 15.01. 2015, č.j. 7 Azs 265/2014-17, ale i usnesení NSS ze dne 25.03. 2015, jakož i usnesení NSS č.j. 3 Azs 259/2014-26, či usnesení NSS ze dne 18.09. 2015, č.j. 2 Azs 194/2015-28, či usnesení NSS ze dne 10.12. 2015, č.j. 8 Azs 131/2015-24). Žalovaný průběžně monitoruje politickou a bezpečnostní situaci na Ukrajině ve vazbě na aplikaci migrační a azylové politiky ČR. Z informace MZV ČR, č.j. 115045-LTP vyplývá, že za poslední rok byl zaznamenán výrazný pozitivní posun v standardizaci systému výkonu vojenské služby a v systému vysílání do oblasti bojů na východě země (ATO), včetně přístupu státních orgánů k postihu za nenastoupení k vojenské službě v rámci částečné mobilizace. Z informace zpracované vojenským úsekem při ZÚ ČR Kyjev vyplývá, že do zóny ATO, mohou být nadále vysíláni pouze dobrovolníci, kteří absolvují tříměsíční výcvik. Vyhýbání se převzetí povolávacího rozkazu k nástupu do armády není nově zřízenou vojenskou prokuraturou kvalifikováno jako trestný čin. Pokud ale osoba, která převezme povolávací rozkaz, do armády nenastoupí, je ohrožena trestem odnětí svobody na 2 až 5 let. V praxi je uplatňován a dodržován i zákon o civilní službě, který zavedl institut alternativní služby pro případ odmítnutí použití zbraně, např. z náboženských důvodů, a to výkonem vojenské služby v nemocnicích. V podrobnostech se žalovaný odvolával na správní spis. Byl toho názoru, že azylově relevantní důvody ve smyslu ustanovení § 12 až § 14b) zákona o azylu žalující nedoložil a správní orgán nezjistil. Své tvrzení dokládal opět správním spisem, ve kterém je doložen aktuální stav bezpečnostní situace v zemi původu žalujícího. S ohledem na shora uvedené proto jeho námitku považuje za lichou. Ke konfliktu odehrávajícímu se na omezené části území Ukrajiny vzdálenému od epicentra probíhajícího konfliktu konstatoval NSS ve svém usnesení ze dne 9.10. 2014, č.j. 4 Azs 144/2014-34 (dostupné na www.nssoud.cz), že takovéto okolnosti „nelze pojímat jako vážnou újmu, která zakládá důvod pro udělení doplňkové ochrany a kterou značí ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu – vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního konfliktu“. Ohrožení vážnou újmou žalující nedoložil a žalovaný nezjistil. Dále žalovaný uvedl, že v zemi původu žalujícího neprobíhá takový ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno pokládat ve vztahu k žadateli, nyní v pozici žalujícího, za vážnou újmu podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Jeho námitky proto žalovaný považoval za liché. Námitku kulturní sepijatosti Zakarpatské Ukrajiny s ohledem na historickou minulost jejího sejetí s první republikou Československou, stejně jako námitku, že Ukrajina není v současné době dle vyhl. č. 328/2015 Sb., hodnocena jako bezpečná země, jakož i vyhrožování a fyzické napadání jeho osoby bývalým švagrem, považoval žalovaný za irrelevantní z hlediska hodnocení merita věci. Dle názoru žalovaného tyto důvody (viz list 18 až 16 správního spisu) nelze hodnotit jako azylově relevantní ve vazbě na aplikaci definičních znaků stanovených v §12 až v §14b zákona o azylu. Právo

žalujícího na doplnění či vyjádření se ke skutkovému ději bylo zachováno, žalující neuplatnil žádné námitky či připomínky. Svého práva na doplnění spisu nevyužil. Pohovor se žalujícím byl veden v jazyce jí zvoleném za přítomnosti tlumočníka a žalující svým podpisem stvrdil, že jeho obsahu plně porozuměl, žádné námitky či připomínky neuplatnil. Konstatoval, že azylově relevantní důvody na straně žalujícího zjištěny nebyly.

Žalovaný žádal, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

V **podání ze dne 31.5.2016** žalobce upozornil na skutečnost, že dnem 1.12.2009 vstoupily v platnost mezinárodní smlouvy a dohody známé jako Lisabonská smlouva.

A přestože právní zástupce není této smlouvě příliš nakloněn, zůstává neoddiskutovatelným faktem, že nový státní útvar, Evropská unie je nadaný plnou právní subjektivitou a tím potažmo je to jediný skutečný suverén z hlediska státoprávní teorie. A právě v rámci Evropské unie se buduje tzv. Společný evropský azylový systém, zkratka SEAS. V této souvislosti poukazoval žalobce na materiály z oficiálních stránek MV ČR. Tento systém má sjednotit postupy a kritéria při udělování mezinárodní ochrany, doplňkové ochrany a případné použití tzv. dočasné ochrany. V předloženém výňatku z webových stránek Ministerstva vnitra ČR v podstatě Odbor azylové migrační politiky tvrdí, že se principy SEAS řídí, že je dodržuje atd. Skutečnost, je ale s těmito tvrzeními ve značném rozporu. Podle Českého statistického úřadu jsou udělené azyly v počtech a procentech následující. Období 1993-1999 byl počet žádosti o azyl 20 436 a počet udělených azylů 840. V období 2000-2005 byl počet žádosti o azyl 56 246 a počet udělených azylů 920. Tedy v období 1993-2005 byl počet žádosti o azyl 76 682 a počet udělených azylů 1 760.

Počty uprchlíků V prvním sloupci je počet žadatelů o azyl v ČR, v druhém počet udělených azylů: 1993 - 2 207, 250 1994 - 1 187, 116 1995 - 1 417, 59 1996 - 2 211, 162 1997 - 2 109, 96 1998 - 4 085, 78 1999 - 7 220, 79 2000 - 8 788, 133 2001 - 18 094, 83 2002 - 8 484, 103 2003 - 11 400, 208 2004 - 5 459, 142 2005 - 4 021, 251 2006 - 3 016, 268 2007 - 1 878, 191 2008 - 1 656, 157 2009 - 1 258, 75 2010 - 833, 125 2011 - 756, 108 2012 - 753, 49
Zdroj: Český statistický úřad, ministerstvo vnitra

Z dat uveřejněných Českým statistickým úřadem a ministerstvem vnitra je zřejmé, že v České republice je úspěšnost získání azylu v řádech procent, zatímco v ostatních zemích EU, je v řádech desítek procent. V této souvislosti žalobce poukazoval na tabulku vypracovanou Českým statistickým úřadem a ministerstvem vnitra. Podle Eurostatu je průměrná prvoinstanční úspěšnost žadatelů 45 %. To znamená, že úspěšnost žadatelů o azyl je v ČR řádově nižší než v jiných zemích EU. Tedy v žádném případě se Česká republika nesnaží sjednotit své postupy s ostatními zeměmi, ale jednoznačně je azylové řízení v České republice jedno z nejprísnejších, ne-li nejprísnejší v rámci Evropské unie. Otázka obyvatel Ukrajiny a válečného konfliktu s Ruskou federací je ovšem samostatnou kapitolou v celém azylovém systému, potažmo v evropském bezpečnostním systému. Jak je možné, že Ukrajinci dostávají mezinárodní ochranu ve spolkové republice Německo bez větších potíží a Ukrajina je hodnocena jako země ve válce, tak o 300 km dál v České republice je mimo Luhanska a Doněcka Ukrajina líčena jako naprosto bezpečná země. Dále žalobce uvedl, že Ministerstvo zahraničních věcí hovoří o uklidnění situace, ale současně se v dnešních dnech na hranice s Ukrajinou přesunují rozsáhlé skupiny jednotek armády USA. Ministerstvo vnitra hovoří o

několika tisících mrtvých ve válečném konfliktu, zatímco zdroje blízké německým tajným službám hovoří o 50 a více tisících obětí jak ze strany vojáků, tak ze strany civilního obyvatelstva. Odbor azylové a migrační politiky i Nejvyšší správní soud citují judikát NSS o tzv. totálním konfliktu. To je podle názoru žalobce pojetí odpovídající válkám ve dvacátém století. Ostatně pojetí války v Ukrajině odpovídá spíše pojmu hybridní válka. Jak probíhá válka právě Ruské federace s Ukrajinou a její formy popisuje společnost Jagello 2000 pro potřeby NATO. Skutečnost, že Odbor azylové a migrační politiky zcela pomíjí nezařazení Ukrajiny do bezpečných zemí původu podle Parlamentu ČR v prováděcí vyhlášce k azylu č.328/2015 Sb., je zarážející a dokonce to vypadá jako pohrdání legislativní mocí České republiky. Žalobce setrval na svém stanovisku uvedeném v podané žalobě a žádal, aby soud napadené rozhodnutí zrušil.

Součástí **správního spisu** byla žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany ze dne 24.11.2015, ve které uvedl, že je ukrajinské národnosti, pravoslavného vyznání a že on sám, ani nikdo z jeho rodiny není, ani nikdy nebyl členem žádné politické strany, ani jiné organizace. Pokračoval, že vojenskou službu nevykonával, protože jej nepovolali. Uvedl, že je svobodný a bezdětný. Rodiče žijí v České republice (dále jen ČR) a sestra pobývá na Ukrajině. Vypověděl, že dosáhl středoškolského vzdělání, na Ukrajině pracoval jako elektrotechnik a vykonával příležitostné práce v hospodářství. Na Ukrajině žil do 14. 11. 2015 v Zakarpatské oblasti. Uvedl, že v ČR byl již dříve a to od 3. 4. 2012 do 13. 4. 2012. V minulosti také pobýval v Maďarsku v období od 9. 1. 2015 do 4. 4. 2015 a poté znovu od 12. 7. 2015 do 10. 10. 2015. Vlast naposledy opustil dne 14. 11. 2015, kdy odcestoval osobním automobilem se svým otcem přes Maďarsko a Slovensko do ČR na základě českého víza. Důvodem opuštění jeho vlasti byla válka a hrozba povolání do armády, přičemž dodal, že z doslechu ví, že podmínky výkonu vojenské služby v bojové zóně jsou špatné. Za další důvod označil výhrůžky bývalého manžela své sestry, který jej měl jednou v opilosti napadnout, neví však z jakého důvodu. Dále zmínil nízkou úroveň mezd na Ukrajině. Jako důvod žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že se bojí o sebe a svou matku, která má zdravotní problémy se srdcem, konkrétně trpí srdeční arytmií. Sdělil, že v případě návratu do vlasti se obává války. Prohlásil, že jeho zdravotní stav je dobrý. Ve vlastnoručně psaném prohlášení žalobce zopakoval, že žádá o azyl, protože se obává války a toho, že jej odvedou do armády. Zmínil se, že jeho matka má nemocné srdce a nesmí se rozrušovat. Uvedl, že u nich chodí po vesnicích a odvádějí do války přímo z ulic, bez varování. Zopakoval, že mu vyhrožuje bývalý manžel jeho sestry, který jej pronásleduje. Pokračoval, že několikrát na něj zaútočil, ale podařilo se mu utéct. Žadatel svou totožnost a státní příslušnost v průběhu správního řízení prokázal cestovním dokladem Ukrajiny, č. EE884402, platným do dne 22. 1. 2019. Pohovor ze dne 24. 11. 2015 byl veden na žádost žalobce v jazyce ruském za přítomnosti tlumočnice tohoto jazyka. V průběhu pohovoru žalobce vypověděl, že na Ukrajině bydlel v Zakarpatské oblasti u sestry v rodinném domě, kde žila sestra a její dvě děti. Dodal, že před tím než se sestra rozvedla, tak tam s nimi žil ještě její manžel. Uvedl, že s bývalým manželem sestry začal mít problémy v minulém roce, ale důvod mu neřekl. Sdělil, že na bývalého švagra podal oznámení na policii, ale nic se nedělo. Oznámení podal v loňském roce, potom co mu švagr začátkem listopadu způsobil zranění. Dodal, že neví, jak vyšetřování milice probíhalo. Uvedl, že je možné, že si švagra předvolali, ale nezjišťoval to. Vypověděl, že letos v květnu na něj švagr a zřejmě jeho kamarádi zaútočili, ale utekl jim. V tomto případě se na policii neobrátil, protože se mu podařilo utéct a nic se nestalo. Ještě několikrát mu švagr volal, ale nezvedal to.

Od května 2015 se spolu již nesetkali a vyhýbal se mu. Dále sdělil, že potom co se sestra s manželem rozvedla, tak ten se přestěhoval do sousední vesnice. Žalobce konstatoval, že mu zatím nebyl doručen povolávací rozkaz. Na otázku správního orgánu z jakého důvodu se obává nutnosti nástupu do armády, odpověděl, že když jej zastavili, tak na to dělali nárážky, vyptávali se na jeho službu v armádě, a proč nesloužil. Uvedl, že do armády nechce nastoupit, protože nechce zemřít. Do armády v současnosti povolávají do věku 27 let, ale do války posílají všechny, kteří sloužili v armádě do 45 let. Sdělil, že za neuposlechnutí povolávacího rozkazu hrozí vězení na 1-2 roky, ale možná i víc. Vypověděl, že důvodem k odjezdu z Ukrajiny byla probíhající válka, obava z odvodu do armády a také starost o zdraví matky. Rodiče žijí v ČR od roku 2008 nebo 2009. Zmínil se, že jeho matka má zdravotní problémy již dlouho. Uvedl, že české vízum si osobně vyřídil na konzulátu v Užhorodu. Sdělil, že o mezinárodní ochranu se rozhodl požádat hned po příjezdu do ČR. Situace v místě jeho bydliště je nepředvídatelná, hlavně odvádějí muže do armády i bez doručení povolávacího rozkazu. Pokračoval, že navíc by mu mohli povolávací rozkaz kdykoliv přinést. V létě u nich v oblasti vznikly nějaké blok posty, ale nyní je klid a žádné válečné operace u nich neprobíhají. Ve vlasti nebyl politicky aktivní, neměl problémy se státními orgány a v případě vycestování z Ukrajiny neměl žádné potíže. Na otázku správního orgánu, zda přemýšlel o možnosti přestěhovat se v rámci Ukrajiny, odpověděl, že takovou možnost neměl a navíc je tam válka, která se postupně rozšiřuje. Pokračoval, že na Ukrajině nevidí budoucnost. V závěru pohovoru prohlásil, že nechce nic doplnit a následně žadatel svým podpisem stvrdil, že souhlasí s obsahem protokolu o pohovoru bez připomínek.

V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný konstatoval, že správní orgán při posouzení žádosti žalobce z hlediska důvodů pro udělení azylu vycházel především z jeho výpovědi a dále z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické, bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině. Konkrétně vycházel z výroční zprávy organizace Human Rights Watch 2015- Ukrajina ze dne 29.1.2015, z Výroční zprávy Amnesty international 2014/2015- Ukrajina ze dne 25.2.2015, informací Ministerstva zahraničních věcí ČR, č.j. 98848/2015-LPTP ze dne 21.5.2015 a č.j. 110105/2014 ze dne 1.8.2014, z informace Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky „Posouzení mezinárodní ochrany v souvislosti s vývojem na Ukrajině“, září 2015, z informace Úřadu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva- Zpráva o stavu lidských práv na Ukrajině ze dne 15.2.2015 a 1.6.2015 a z Infobanky České tiskové kanceláře „Země světa Ukrajina“- aktuální znění. Dále uvedl, že po posouzení tvrzení žalobce dospěl k závěru, že tento v průběhu správního řízení neuvedl žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno učinit závěr, že vyvíjel ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, za kterou by byl azylově relevantním způsobem pronásledován. Žalovaný nedospěl ani k názoru, že by žalobce mohl pociťovat v zemi svého původu odůvodněnou obavu z pronásledování z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu. Pokud jde o odůvodnění neudělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu, žalovaný konstatoval, že důvody podle tohoto ustanovení jsou taxativně vymezeny. Uvedl, že obava žalobce odůvodněná problémy s bývalým manželem jeho sestry nesouvisí s jeho rasou, pohlavím, náboženstvím, národností, příslušností k sociální skupině či jeho politickými názory a neodůvodňuje udělení mezinárodní ochrany podle § 12 písm. a) zákona o azylu. Ani žalobcova obava z povolání do armády udělení mezinárodní ochrany na základě tohoto ustanovení neodůvodňuje. V této souvislosti žalovaný poukázal na rozsudek Vrečního soudu

v Praze č.j. 6 A 508/97, podle něhož povolávání k výkonu vojenské služby samo o sobě není pronásledováním z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro politické přesvědčení. Dále bylo zdůvodněno neudělení azylu z humanitárních důvodů, kdy proti tomuto nesměřují žalobní námitky. Z výpovědí žalobce v průběhu správního řízení, evidence žadatelů o udělení mezinárodní ochrany v ČR, ani ze zjištění správního orgánu nevyplývá, že by v ČR byl udělen azyl některému z rodinných příslušníků žalobce ve smyslu tohoto ustanovení. Neudělení doplňkové ochrany bylo odůvodněno následujícím způsobem. Žalobce neuvedl a ani správní orgán nenalezl žádné skutečnosti, na základě kterých by mohla žalobci hrozit v případě návratu do vlasti vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti, protože trest smrti je na Ukrajině od roku 2000 zrušen, jak vyplývá z informací ČTK a z výše citované zprávy organizace Amnesty International. Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda žadateli o mezinárodní ochranu hrozí v případě návratu do vlasti nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání ve smyslu čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a Úmluvy proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání. Správní orgán však k takovému závěru v případě žadatele nedospěl. Dle názoru správního orgánu totiž lze doplňkovou ochranu v případě nebezpečí mučení, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestu shledat pouze tam, kde takové nebezpečí reálně a bezprostředně hrozí, nikoli tam, kde vůbec nastat nemusí či může nastat jedině v případě přidružení se jiných okolností nebo skutečností, které dosud nelze předjímat. Žalobce neuvedl a ani správní orgán nezjistil žádnou skutečnost, ze které by vyplývalo, že by byl na Ukrajině vystaven skutečně hrozícímu nebezpečí vážné újmy podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona azylu, tedy nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Co se pak týče obav žadatele z ohrožení ze strany bývalého švagra, správní orgán konstatoval, že ani tuto tvrzenou obavu nelze považovat za skutečně hrozící vážnou újmu ve smyslu ustanovení § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Dle vlastních výpovědí s bývalým švagrem začal mít problémy v minulém roce, podal na něho oznámení na policii, ale neví, jak vyšetřování věci probíhalo, neboť to nezjišťoval, ale je možné, že si švagra předvolali. Vypověděl zároveň, že od května 2015 až do odjezdu z Ukrajiny v listopadu 2015 se s bývalým švagrem již nesetkal, a že se švagr po rozvodu s jeho sestrou přestěhoval do sousední vesnice. Žadatelova tvrzená obava z jeho bývalého švagra se vzhledem k tomu dle názoru správního orgánu jeví nedůvodná, a to tím spíše, že žadatelova sestra, tedy bývalá manželka muže, jehož se jmenovaný údajně obává, stále žije na Ukrajině na stejné adrese, kde žila po dobu trvání manželství i s bývalým manželem. Správní orgán konstatuje, že pokud by však se žadatel ze strany bývalého švagra skutečně cítil ohrožen, má celou řadu možností, jak se proti takovým nezákonnostem bránit, jak dokládá mj. informace MZV ČR č.j. 110105/2014-LPTP, která uvádí, že v případě poškození způsobeného trestnou činností či porušováním práv a svobod je možné na Ukrajině vyhledat pomoc a také pro takovou činnost existuje podpora v ukrajinských zákonech. Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda jmenovanému může hrozit nějaká újma v souvislosti s jeho pobytem v zahraničí a žádostí o mezinárodní ochranu v ČR. Ani v tomto případě však nedospěl k závěru, že by tomu tak bylo. Podle výše citované informace MZV ČR č.j. 98848/2015-LPTP, totiž platí, že osobám, které pobývaly dlouhodobě v zahraničí nebo žádaly o azyl, po návratu na Ukrajinu obecně nehrozí nebezpečí vážné újmy.

Soud žalobu **neshledal důvodnou.**

Soud uvádí, že udělení mezinárodní ochrany je pouze specifickým způsobem legalizace pobytu na území České republiky, a to z přesně vymezených důvodů. Žalobce v žádosti o udělení mezinárodní ochrany ani při pohovoru neuvedl skutečnosti, pro které by mu mohl žalovaný udělit azyl podle § 12 písm. a) či b) azylového zákona. Žalobce v průběhu správního řízení neuvedl žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno učinit závěr, že vyvíjel ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, za kterou by byl azylově relevantním způsobem pronásledován. Ve své žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedl, že není a nebyl nikdy členem žádné politické strany ani jiné organizace a následně při pohovoru výslovně sdělil, že ve vlasti nikdy žádné politické problémy neměl.

Podle § 12 písm. b) zákona o azylu se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště. osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2009, čj. 5 Azs 36/2008 –119, vyplývá, že: „pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu musí žadatel kumulativně splnit následující kritéria: (1) musí se nacházet mimo zemi svého původu (tato podmínka není explicitně v zákoně o azylu stanovena, neboť se presumuje z povahy věci); (2) musí mít odůvodněný strach [§ 12 písm. b) zákona o azylu]; (3) jemu hrozící újma musí dosahovat intenzity pronásledování [§ 12 písm. b) zákona o azylu ve spojení s definicí pronásledování nyní zakotvenou v § 2 odst. 8 zákona o azylu]; (4) ochrana v zemi původu selhala (§ 2 odst. 10 zákona o azylu); (5) musí být pronásledován z azylově relevantních důvodů [§ 12 písm. b) zákona o azylu]; a (6) nesmí se na něj vztahovat vylučující klauzule (§ 15 zákona o azylu).

Po prostudování správního spisu a napadeného rozhodnutí dospěl soud k názoru, že v daném případě nebyly všechny výše uvedené podmínky naplněny a úvaha žalovaného je proto v tomto bodě správná.

K námitce žalobce, že se obává fyzického vyhrožování ze strany bývalého manžela jeho sestry, soud uvádí, že původcem pronásledování podle § 2 odst. 9 věty druhé zákona o azylu může být i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu. Podle informace Ministerstva zahraničních věcí (dále jen „MZV“) ze dne 1.8.2014, čj. 110105/2014-LPTP existuje na Ukrajině možnost vyhledání pomoci v případě poškození způsobeného trestnou činností či porušování práv a svobod a také existuje pro tuto činnost opora v zákoně. Žalobce sice uvedl, že byl ze strany svého bývalého švagra několikrát napaden, nicméně netvrdí, že by mu ze stran ukrajinské policie nebyla poskytnuta pomoc, když se na ni obrátil. Naopak to byl právě žalobce, který dle svých slov nahlásil na policii, že byl napaden svým švagrem a poté se již o daný případ nezajímal. Po dalším útoku, za kterým měl stát jeho švagr se svými přáteli ani na policii nešel. Žalobce se tedy nemůže domáhat udělení mezinárodní ochrany z důvodu pronásledování, neboť plně nevyužil možnost bránit se proti chování svého bývalého švagra, např. prostřednictvím ukrajinské policie.

K námitce žalobce, že splňuje rovněž podmínky pro udělení doplňkové ochrany, soud uvádí, že doplňková ochrana podle § 14a zákona o azylu se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě existují důvodné obavy, že pokud by byl vrácen do státu, jehož je státním občanem nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, hrozilo by mu skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2 citovaného ustanovení a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem nebo svého posledního trvalého bydliště.

Pro aplikaci zmíněného ustanovení je třeba zkoumat, zda žadatel splňuje zákonem stanovená kritéria, které popsal Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 31.10.2008 č.j. 5Azs 50/2008-62. Podle citovaného rozsudku je třeba k udělení doplňkové ochrany splnit kumulativně následující podmínky: „Žadatel (1) se musí nacházet mimo zemi svého původu; (2) musí mít důvodné obavy, že mu hrozí skutečné nebezpečí (reálná hrozba); (3) vážné újmy; (4) nemůže nebo není ochoten využít ochrany v zemi původu; a (5) nesmí se na něj vztahovat vylučující klauzule.“ Udělení doplňkové ochrany je dále vyloučeno v případě, že žadatel splňuje podmínky pro udělení azylu (§ 28 odst. 1 azylového zákona). Žalovaný se při posouzení žádosti zaměřil především na třetí podmínku, tj. na otázku, zda žalobci hrozí v případě návratu na Ukrajinu vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu. Při posouzení ve vztahu k existenci důvodu pro udělení doplňkové ochrany vycházel žalovaný především z výpovědi žalobce, jím doložených materiálů, z materiálů z řízení o správním vyhoštění, z výpisu z evidence cizinců a dále z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině.

Soud souhlasí se závěry a s odůvodněním žalovaného, který došel k závěru, že podmínka stanovená v § 14a azylového zákona není splněna, tedy že žalobci vážná újma nehrozí. Žalobce neuvedl a ani žalovaný nenalezl žádné skutečnosti, na základě kterých by mohla žalobci hrozit v případě návratu do vlasti vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti. Z informací, které žalovaný k posouzení měl k dispozici, vyplývá, že trest smrti byl na Ukrajině v roce 2003 zrušen. Žalovaný se také zabýval otázkou, zda žalobci hrozí v případě návratu do vlasti nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání a nezjistil žádnou skutečnost, ze které by vyplývalo, že by žalobce byl vystaven na Ukrajině skutečně hrozícímu nebezpečí vážné újmy podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Jak již bylo shora uvedeno, z informací o zemi původu žalobce bylo zjištěno, že zhoršená bezpečnostní situace panuje ve 2 oblastech z celkového počtu 24, na něž je Ukrajina administrativně rozdělena. Konkrétně se jedná o Doněckou oblast a Luhanskou oblast. Ve zbytku země je bezpečnostní situace stabilní.

Co se týče bezpečnostní situace v zemi původu žalobce, soud uvádí, že Nejvyšší správní soudu dovodil, že situaci na Ukrajině nelze ani dříve, ani v současné době klasifikovat jako „totální konflikt“, neboť probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Nutno upozornit, že se jedná o konflikt izolovaný pouze na východní části Ukrajiny, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá (viz rozsudek

Nejvyššího správního soudu ze dne 15.1.2015, č.j. 7 Azs 264/2014). Možnosti stěhování se v rámci Ukrajiny jsou standardní, úřední omezení neexistuje. V praxi se lze dokonce přestěhovat a dlouhodobě žít jinde, aniž by to ukrajinské úřady zjistily. Zhoršená bezpečnostní situace na Ukrajině se týká především Doněcké a Luhanské oblasti, jedná se tak o 2 oblasti z celkového počtu 24, na něž je Ukrajina administrativně rozdělena. Soud dále uvádí, že žalobce ve své žádosti uvedl, že do 14.11.2015 žil v Zakarpatské oblasti, kdy se jedná o oblast, která se nachází pod plnou kontrolou proevropsky orientované vlády, která proklamuje vládu demokracie a práva. Soud se proto ztotožňuje s žalovaným v tom, že v zemi původu žalobce neprobíhá takový ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno pokládat ve vztahu k žalobci za vážnou újmu ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu.

Soud neshledal důvodnou ani námitku žalobce, že rozhodnutí žalovaného vychází z nepřesných a zastaralých informací. Žalovaný vycházel především z výroční zprávy organizace Human Rights Watch 2015- Ukrajina ze dne 29.1.2015, z Výroční zprávy Amnesty international 2014/2015- Ukrajina ze dne 25.2.2015, informací Ministerstva zahraničních věcí ČR, č.j. 98848/2015-LPTP ze dne 21.5.2015 a č.j. 110105/2014 ze dne 1.8.2014, z informace Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky „Posouzení mezinárodní ochrany v souvislosti s vývojem na Ukrajině“, září 2015, z informace Úřadu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva- Zpráva o stavu lidských práv na Ukrajině ze dne 15.2.2015 a 1.6.2015 a z Infobanky České tiskové kanceláře „Země světa Ukrajina“- aktuální znění. Zprávy o situaci v zemi původu byly k datu vydání napadeného rozhodnutí žalovaným přiměřeně aktuální. Navíc není pravdou, že se žalovaný zabýval stavem pouze na východě Ukrajiny, neboť na straně 8 napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že: *„Z těchto informací totiž zcela jasně vyplývá, že není žádný důvod domnívat se, že by se stav zhoršené bezpečnostní situace skutečně panující ve dvou z celkového počtu 24 oblastí, na něž je Ukrajina administrativně rozdělena, rozšířil i do dalších částí země. Konkrétně se jedná o ozbrojené střety mezi ukrajinskými bezpečnostními složkami a místními separatisty v Doněcké a Luhanské oblasti na východě Ukrajiny při hranicích s Ruskem. Ve zbytku země je bezpečnostní situace nezměněná a stabilní. Žadatel pochází ze západní části země, ze Zakarpatské oblasti, která je velmi vzdálená od ozbrojených střetů a bezpečnostní situace se tu nijak nezměnila. Tohoto regionu se zmíněná zhoršená bezpečnostní situace vůbec netýká, jak potvrzují výše uvedené zprávy o bezpečnostní situaci na Ukrajině.“*

Neopodstatněnou soud shledal námitku žalobce, že Ukrajina nefiguruje na seznamu bezpečných zemí původu podle vyhlášky č. 328/2015 Sb., a s ohledem na to by měla být v jeho případě dodržena zásada nenavrácení. Podle zákona o azylu se bezpečnou zemí původu rozumí stát, jehož je cizinec státním občanem (v případě osoby bez státního občanství stát posledního trvalého bydliště), v němž státní moc dodržuje lidská práva a je způsobilá zajistit dodržování lidských práv a právních předpisů. Bezpečnou zemí původu neopouštějí její občané z důvodů pronásledování za uplatňování politických práv a svobod, nebo z odůvodněného strachu z pronásledování z důvodů rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů nebo z důvodu hrozícího skutečného nebezpečí vážné újmy. Jedná se o stát, který ratifikoval a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách a který umožňuje činnost právníkům osobám, které dohlíží nad stavem dodržování lidských práv. Přichází-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou

třetí zemi, lze jeho žádost zamítnout jako zjevně nedůvodnou. Shora uvedené znamená, že pokud země není zařazena mezi tzv. bezpečné země původu, neznámá to bez dalšího, že cizinci přicházející z těchto zemí mají automaticky právo na udělení mezinárodní ochrany formou azylu či na udělení doplňkové ochrany. Každý žadatel o mezinárodní ochranu musí předestřít svůj azylový příběh, který musí být natolik relevantní, aby udělení mezinárodní ochrany zdůvodňoval, což se v případě žalobce nestalo.

Námítka žalobce, že pochází z oblasti Zakarpatské Ukrajiny, která byla součástí Československé republiky, je pro danou věc irelevantní. To, že je žalobce obyvatelem Zakarpatské Ukrajiny, není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany, neboť nespadá mezi zákonem taxativně vymezené skutečnosti pro její udělení.

K námitce žalobce uvedené poprvé až v podání ze dne 31.5.2016, že postup při udělování azylu v ČR je v rozporu se společným azylovým systémem SEAS, neboť z dat uveřejněných Českým statistickým úřadem a Ministerstvem vnitra je zřejmé, že úspěšnost obdržení azylu je v ČR v řádech procent, zatímco v ostatních zemích EU je v řádech desítek procent, soud nemohl přihlížet, neboť tato byla vznesena až po uplynutí zákonem stanovené lhůty pro rozšíření žaloby (§ 71 odst. 2 s.ř.s.). Pokud by soud postupoval opačně, tedy pokud by překročil rozsah včas uplatněných žalobních námitek, jednal by v rozporu s ustanoveními § 75 odst. 2 s.ř.s. a § 71 odst. 2 věta třetí s.ř.s., které mu ukládají přezkoumat napadené rozhodnutí pouze v mezích žalobních bodů uplatněných v zákonem stanovené lhůtě.

K důkazům, které žalobce předložil na podporu svých tvrzení, soud uvádí, že jelikož shledal, že tvrzení žalobce nezakládá právo na udělení azylu podle § 12 písm. a) a b) či doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1 a 2 zákona o azylu rozhodl, že žalobcem předložené důkazy neprovede pro jejich nadbytečnost.

Závěrem soud konstatuje, že žalovaný při svém rozhodování uvažil všechny v době rozhodování známé skutečnosti a uvažila všechny podmínky pro udělení mezinárodní ochrany. Zhodnotil všechny důkazy samostatně i ve vzájemných souvislostech a měl na zřeteli základní zásady správního práva, kdy na základě provedeného dokazování dospěl ke správnému závěru, že žalobci nemůže být udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu.

Na základě výše uvedeného soud neshledal žalobní námitky důvodnými, a žalobu proto zamítl podle § 78 odst. 7 s.ř.s.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého by měl nárok na jejich náhradu žalovaný, který měl ve věci plný úspěch. Žalovanému však žádné náklady řízení nevznikly, a proto jejich náhrada nebyla žádnému z účastníků přiznána.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

V Plzni dne 1. července 2016

Mgr. Jana Komínková, v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení: Martina Kerberová